

Vaiko adaptacija darželyje

Psichologė Eglė Parachomikienė

2023-05-16

6–12 m.

Meistriškumas –
menkavertiškumas

- Vaikas intensyviai mokosi siekdamas būti kompetentingas ir produktyvus arba jaučiasi nevisavertis, negebantis ką nors gerai padaryti.
- Meistriškumo ir darbštumo jausmo atsiradimas labai priklauso nuo to, kaip vaikui sekasi mokykloje, nuo jo pažangumo ir nuo to, kiek jį palaiko artimieji.
- Jeigu vaikui labai nesiseka, jis nuolat kritikuojamas, gali susiformuoti nevisavertiškumo jausmas.

Adaptacija – tai procesas, kurio metu vaikas bando prisitaikyti prie naujų aplinkos sąlygų.

- Jeigu yra galimybė, atvykite pasivaikščioti po mokyklos teritoriją, pažaiskite lauke, apsilankykite grupėje.
- Pasakokite vaikui, kaip atrodys jo diena, koks bus dienos ritmas.
- Į pokyčius visi reaguojame skirtingai.
- Vaiko požiūris ir savijauta priklauso nuo artimos aplinkos.
- Svarbu žvelgti realistiškai pozityviu žvilgsniu.
- Būtina užtikrinti, kad tėvai visada šalia ir pasiruošę padėti.

Geros adaptacijos požymiai

- Vaikas pasakoja, kaip jam patinka grupėje.
- Vaikas lengvai įveikia mokymo programą.
- Tampa savarankiškas atliekant užduotis.
- Jaučia pasitenkinimą tarpusavio santykiais su kitais vaikais ir mokytojais.
- Jaučiasi emociškai stabilus.

Prastos adaptacijos požymiai

- **Fizinės sveikatos sutrikimai:** nuolat arba dažniau nei anksčiau skauda pilvą, galvą, pykina, blogiau miega, suprastėja apetitas, išryškėja kokia nors alerginė reakcija ir kt.
- **Pasikeitusi emocinė būseną:** išryškėja neigiamos emocijos, nepastovi nuotaika, nepasitikėjimas savimi, prislėgtumas, neramumas, irzlumas, jaudinimasis dėl smulkmenų, užsisklendimas savyje, įtampa ir kt.
- **Nuolatiniai vaiko skundai:** jam nepatinka eiti į mokykla, skundžiasi patyčiomis, nepavyksta sutarti su bendraamžiais, mokytoja, nepavyksta susirasti draugų ir kt.).
- **Suprastėjęs, pasikeitęs elgesys, socialinis aktyvumas:** nenori skirtis su tėvais ir likti be jų mokyklos grupėje; nenori eiti į grupę; atsisako priimti naujas veiklas; prasčiau bendrauja su bendraamžiais ar suaugusiais.

Tėvų prašome:

1. Rūpintis vaiko fizine ir emocine būseną.
2. Aprūpinti vaiką mokyklinėmis priemonėmis, kurias nurodys mokytojas, tinkama apranga.
3. Bendradarbiauti ir komunikuoti su pedagogais.
4. Laikytis dienos ritmo:
 - laiku pažadinti vaiką, pasirūpinti pusryčiais, jeigu reikia – pietumis;
 - į mokyklą atvykti laiku, nevēluoti;
 - padėti susiruošti ir susidėti reikiamas priemones kitai dienai;
 - laiku nuvesti vaiką miegoti (20–21 val.), užtikrinti, kad į mokyklą vaikas ateitų pailsėjęs.
5. Jeigu vaikas susirgo arba neatvyks į mokyklą – kuo anksčiau informuoti pedagogą.
6. Išlaikyti ugdymo ir susitarimų tęstinumą namuose.

7. Riboti prie ekranų praleidžiamą laiką bei turinį.

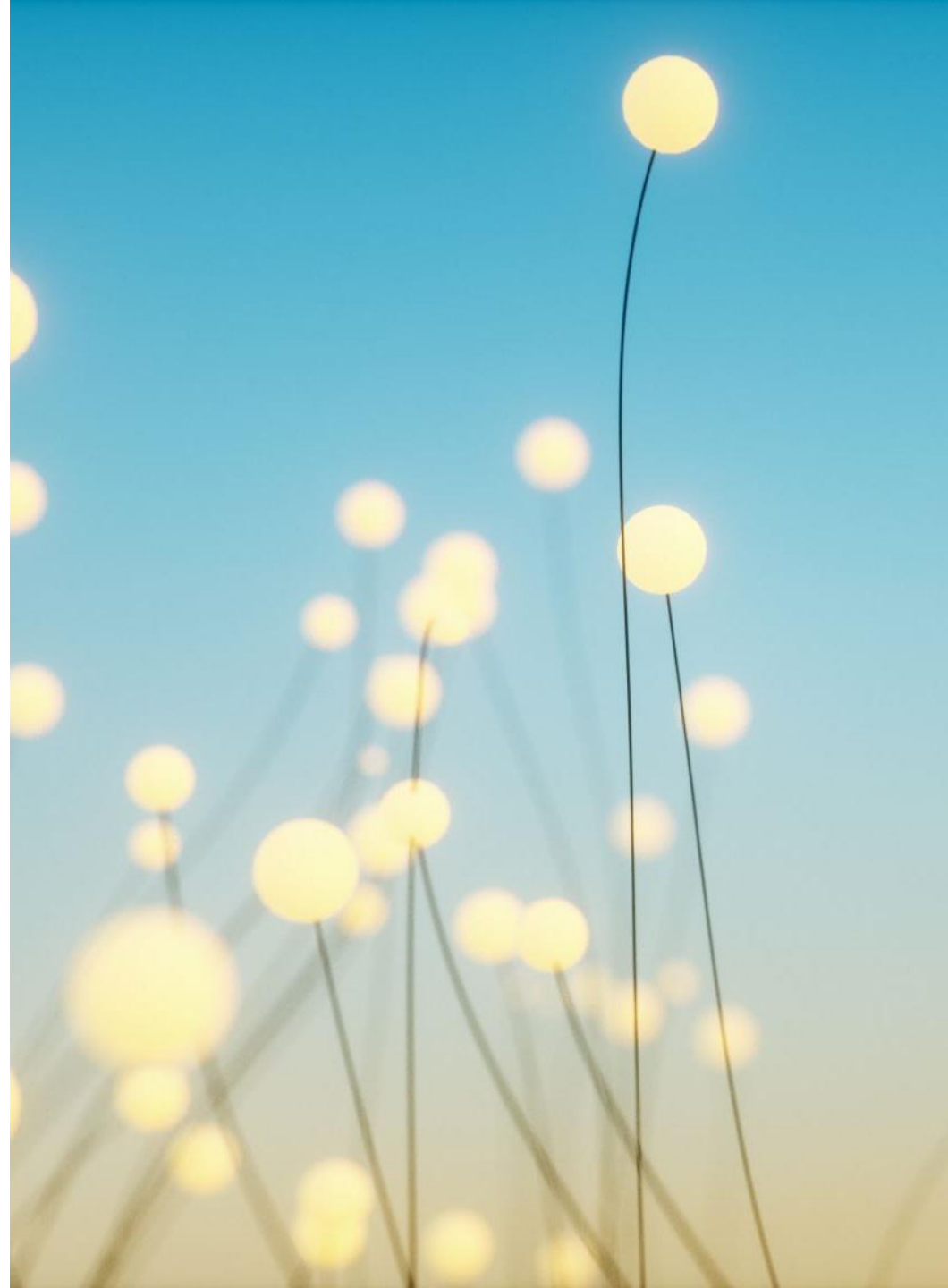
Kitoks vaikas?

- „Kai aš turėsiu vaikų, tai niekada...“ „Mano vaikas niekada taip nedarys...“
- Praktika rodo kitaip. Mes nežinome, kas mums nutiks, kokie būsimė mes ar mūsų vaikai.
- Atpažinkite savo išankstinius nusistatymus.
- Padėkite savo vaikui suprasti, kad visi esame skirtingi, elgiamės skirtingai, turime skirtingus pomėgius, stiprybes ir pan.
- Ugdykite vaiko toleranciją ir empatiją.

Rekomendacijos

- Ugdykite vaiko emocinį intelektą, kalbėkite apie vaiko jausmus, padėkite jam juos įvardinti.
- Kalbėkite, pasakokite apie mokyklą. Perduokite pozityvią nuostatą apie mokyklą.
- Padėkite vaikui rasti alternatyvų elgesį sudėtingoms situacijoms.
- Mokykite taikiai spręsti konfliktus, laikytis taisyklių, užduotis atlikti iki galo, bendrauti ir bendradarbiauti, gerbti kitus.
- Paskatinkite už pastangas, o ne už rezultatą.
- Bendraudami su vaiku skirkite visą savo dėmesį vaikui. Nuoširdžiai domėkitės, išgirskite vaiką.
- Pasidomėkite, kokios grupės taisyklės / susitarimai, išlaikykite jų tęstinumą.
- Mokykite pavyzdžiu.

*pastebėję vaiko mokymosi, elgesio, emocijų, ar socialinius sunkumus – kreipkitės pagalbos, bendradarbiaukite su pedagogais, specialistais.

Į ką kreiptis, kai gimnazijoje kyla sunkumų?

Į švietimo ir
mokslo
ministeriją?

Į direktorę?

Į FB tėvelių
grupe?

Į mokytoją?